

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Senke Orlić-Zaninović, predsjednice vijeća, Eveline Čolović Tomić i Arme Vagner Popović, članica vijeća, te više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja H. Š. iz Z., kojeg zastupa opunomoćenica, S. D., odvjetnica u Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 3. listopada 2019.

p r e s u d i o j e

- I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje točke 2.izreke rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, KLASA: UP/II-008-07/19-01/56, URBROJ: 401-01/05-19-10 od 8. srpnja 2019.
- II. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova spora u iznosu od 2.500,00 kn.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem tuženika poništeno je rješenje Hrvatske banke za obnovu i razvitak broj: 1/2019 od 16. siječnja 2019. (točka 1. izreke rješenja), te je predmet vraćen prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak (točka 2. izreke rješenja).

Tužitelj u tužbi u bitnom navodi da su prema članku 25. stavku 3. Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", broj 25/13. i 85/15., dalje: ZPPI) tijela javne vlasti dužna Povjereniku, u postupku po žalbi protiv rješenja o ograničenju informacija, omogućiti uvid u informacije koje su predmet postupka. Prema članku 25. stavku 7. Zakona o pravu na pristup informacijama, kad utvrdi da je žalba osnovana, Povjerenik će rješenjem naložiti tijelu javne vlasti da korisniku omogući pristup traženoj informaciji, odnosno da odluči o zahtjevu korisnika te odrediti primjeren rok u kojem je dužno to učiniti. Prema članku 16. stavku 3. Zakona o pravu na pristup informacijama, informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne su javnosti i bez provođenja postupka testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak. Dakle, u žalbenom postupku tuženik mora meritorno odlučiti o zahtjevu za pristup informacijama, a ne vraćati predmet prvostupanjskom tijelu javne vlasti koje onda ponovno odlučuje o pravu na pristup informacijama, a koje tada, vrlo često odbija zahtjev za pristup informaciji, iz nekog drugog razloga. Smatra da se tuženik pogrešno pozvao na članak 117. stavak 2. Zakona o općem upravnom postupku ("narodne novine", broj 47/09, dalje ZUP), jer članak 25. stavak 7. ZPPI-a, kao lex specialis, derogira pojedine odredbe ZUP-a. Predlaže da ovaj Sud poništi točku 2. izreke rješenja tuženika i

predmet vrati na ponovni postupak tuženiku te da istom naloži plaćanje troškova postupka u iznosu od 2.500,00 kn.

Tuženik u odgovoru na tužbu u bitnom navodi da u potpunosti ostaje kod razloga navedenih u obrazloženju pobijanog rješenja te ističe je pobijano rješenje doneseno u izvršenju presude ovog Suda broj Us/III163/19-6 od 5. lipnja 2019. te dodaje da tužitelj pogrešno tumači odredbe članka 25. stavka 4. ZPPI-a. Ističe da je u ponovljenom žalbenom postupku, uzimajući u obzir stajalište ovoga Suda utvrdio da se tužiteljevim zahtjevom traže informacije koje se odnose na raspolaganje javnim sredstvima, a koje moraju biti dostupne svakome, što nadilazi eventualno opterećenje redovitog rada tijela javne vlasti pa stoga u ovom slučaju nije došlo do zlouporabe prava na pristup informacijama. S obzirom na to predmet je sukladno članku 117. stavku 2. Zakona o općem upravnom postupku vraćen prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak. Predlaže da ovaj Sud odbije tužbeni zahtjev.

Sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10, 143/12, 152/14, 94/16 i 29/17, dalje: ZUS), odgovor na tužbu dostavljen je tužitelju.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Iz podataka u spisu predmeta proizlazi da je tužitelj zahtjevom za pristup informacijama od 31. prosinca 2018., kojeg je nazvao zahtjevom za dopunu informacije, zatražio od Hrvatske banke za obnovu i razvitak popis svih konačnih korisnika kredita, odnosno primatelja leasinga, zajmoprimca i sl. koje je Hrvatska banka za obnovu i razvitak kreditirala u razdoblju od 1. do 31. travnja 2018.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (dalje: HBOR) odbila je navedeni zahtjev tužitelja zbog zlouporabe prava na pristup informacijama navodeći da je tužitelj u razdoblju od 23. siječnja 2017. do 2. siječnja 2019., podnio ukupno 49 zahtjeva za pristupom informacijama odnosno 1353 zahtjeva ukoliko bi se uključili podzahtjevi koji se ukupno odnose na cca 8350 stranica materijala i cca 8679 odobrenja pa je, zbog ukupnog broja zahtjeva, učestalosti podnošenja zahtjeva i opsežnosti svih zahtjeva tužitelja, došlo do opterećenja rada i funkcioniranja tijela javne vlasti te su ostvarene pretpostavke za primjenu članka 23. stavka 5. točke 5. ZPPI-a, zbog očite zlouporabe prava na pristup informacijama u smislu tog zakona.

Dakle, proizlazi da je HBOR zahtjev tužitelja odbila pozivom na odredbu članka 23. stavka 5. točke 5. ZPPI-a, kojom je propisano da će tijelo javne vlasti rješenjem odbiti zahtjev ako jedan ili više međusobno povezanih podnositelja putem jednog ili više funkcionalno povezanih zahtjeva očito zlopotrebljava pravo na pristup informacijama, a osobito kada zbog učestalih zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih informacija ili zahtjeva kojima traži velik broj informacija dolazi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti.

Unatoč brojnosti i učestalosti zahtjeva tužitelja, a prema ocjeni ovoga Suda, tuženik je, u izvršenju presude ovog Suda broj UsII-163/19-6, postupio pravilno.

Naime, HBOR je banka koja raspolaže javnim sredstvima što proizlazi iz odredbe članka 5. stavka 2. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak prema kojoj temeljni kapital Hrvatske banke za obnovu i razvitak uplaćuje Republika Hrvatska iz Državnog proračuna, a prema odredbi članka 8. stavka 2. istog Zakona, Republika Hrvatska jamči za obveze Hrvatske banke za obnovu i razvitak bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave.

Posebno se napominje da je ovaj Sud, već u presudama poslovni broj: UsII-460/18 od 30. siječnja 2019. i UsII-167/19 od 16. svibnja 2019., na koje presude upućuje i tuženik u odgovoru na tužbu, već izrazio stajalište da sredstva Državnog proračuna spadaju u javna sredstva te je kontrola korištenja sredstva iz Državnog proračuna u interesu svih građana, a tužitelj, kao i svaka druga osoba, ima pravo na informaciju o potrošnji javnih sredstava, koja

bi radi transparentnosti tijela javne vlasti treba biti dostupna svima i to sukladno odredbi članka 16. stavka 4. ZPPI-a, bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, radi čega se u konkretnom slučaju ne može razmatrati pitanje zlouporabe prava tužitelja na pristup informacijama.

Dakle, kako se zahtjev tužitelja za pristup informaciji odnosi na pristup podacima o raspolaganju javnim sredstvima, koji podaci moraju biti dostupni svakome, a što nadilazi opravdanost odbijanja zahtjeva zbog opterećenja redovitog rada tijela javne vlasti, to u takvim slučajevima ne postoji mogućnost zlouporabe prava na pristup informacijama.

S obzirom da je HBOR, kao imatelj informacije obavezan ishoditi potrebna odobrenja i ocijeniti postoje li eventualne zapreke pružanju traženih informacija, ovaj Sud nalazi da je pravilno postupio tuženik kada je točkom 2. izreke rješenja, koju tužitelj pobija ovom tužbom, predmet vratio prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak na temelju odredbe članka 117. stavka 2. ZUP-a, uz uputu prvostupanjskom tijelu da je u ponovnom postupku dužno utvrditi sve činjenice i okolnosti koje su važne za donošenje zakonitog rješenja u kojem će utvrditi postoji li ograničenje na zatraženoj informaciji, odnosno u kojem se opsegu može primijeniti odredba članka 16. stavka 3. ZPPI-a, koja regulira raspolaganje javnim sredstvima.

Imajući na umu utvrđeno činjenično stanje u provedenom postupku i razloge koje tuženik navodi u pobijanom rješenju ovaj Sud nalazi da prigovori tužitelja izneseni u tužbi nisu odlučni niti su od utjecaja na zakonitost pobijanog rješenja.

S obzirom na navedeno trebalo je na temelju odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17., dalje: ZUS) odlučiti kao u točki I. izreke presude.

Sud je odbio zahtjev tužitelja za naknadu troškova upravnog spora iz razloga jer tužitelj s tužbom nije uspio pa mu sukladno odredbi članka 79. stavka 4. ZUS-a, ne pripadaju troškovi, slijedom čega je odlučeno kao u točki II. Izreke ove presude.

U Zagrebu, 3. listopada 2019.

Predsjednica vijeća
Senka Orlić-Zaninović, v.r.